

ALLMÄNNA ANVISNINGAR TILL FULLMÄKTIGEN

Följande anvisningar bygger på bestämmelserna i lagen om intressebevakningsfullmakt (648/2007) i sådan form som de var 1.11.2007 då lagen trädde i kraft. Fullmäktigen ska på eget initiativ beakta eventuella ändringar i lagen. Anvisningarna är generella och har inte skrivits med tanke på någon enskild fullmakt.

Fullmäktigens allmänna skyldigheter

Fullmäktigen skall vid fullgörande av uppdrag för fullmaktsgivarens räkning samvetsgrant bevaka fullmaktsgivarens rättigheter och främja hans eller hennes bästa. Innan fullmäktigen fattar beslut i ett ärende som hör till uppdraget skall fullmäktigen ta reda på fullmaktsgivarens åsikt, om ärendet kan anses vara viktigt för fullmaktsgivaren och hörandet kan ske utan betydande svårigheter. Det är dock inte nödvändigt att höra fullmaktsgivaren, om han eller hon inte kan förstå sakens betydelse.

Fullmäktigen skall hålla penningmedel och andra tillgångar som tillhör fullmaktsgivaren avskilda från sina egna tillgångar.

Egendomsförteckning

Fullmäktigen skall inom tre (3) månader efter det att fullmakten har fastställts till magistraten lämna in en egendomsförteckning över de tillgångar och skulder i fråga om vilka fullmäktigen enligt fullmakten är behörig att företräda fullmaktsgivaren. Om fullmaktsgivaren senare får sådan egendom i fråga om vilken fullmäktigen enligt fullmakten är behörig att företräda fullmaktsgivaren, skall en förteckning över denna egendom lämnas in inom en månad (1) från förvärvet. Skyldigheten att lämna in en förteckning gäller dock inte periodiska prestationer som fullmaktsgivaren får med stöd av en rättighet som antecknats i förteckningen.

Bokföringsskyldighet

Om en intressebevakningsfullmakt gäller företrädande av fullmaktsgivaren i hans eller hennes ekonomiska angelägenheter, skall fullmäktigen föra bok över fullmaktsgivarens tillgångar och skulder samt över vad som hänt under redovisningsperioden.

Om en intressebevakningsfullmakt gäller företrädande av fullmaktsgivaren i andra än ekonomiska angelägenheter, är fullmäktigen skyldig att göra anteckningar som gör det möjligt att redogöra för de åtgärder som vidtagits för fullmaktsgivarens räkning.

Jäv för fullmäktig

Fullmäktigen får inte företräda fullmaktsgivaren, om fullmaktsgivarens motpart är

- 1) fullmäktigen själv, fullmäktigens make eller någon som fullmäktigen företräder,
- 2) fullmäktigens eller dennes makes barn, barnbarn, syskon, förälder eller far- eller morförälder eller ensådan persons make, eller
- 3) fullmäktigens syskonbarn eller förälders syskon.

Med makar avses äkta makar och personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden eller i något annat parförhållande i gemensamt hushåll. Med släktingar jämställs motsvarande halvsläktingar.

Fullmäktigen får inte heller företräda fullmaktsgivaren när fullmäktigens och fullmaktsgivarens intressen i saken kan bli motstridiga av någon annan orsak.

Om fullmäktigen är jävig, skall fullmaktsgivaren företrädas av en ersättare eller en intressebevakare som utses separat. Mer information om praktiska arrangemang vid lösning av jävsituationer ges av magistraten.

Gåvor

Fullmäktigen får inte skänka bort egendom som tillhör fullmaktsgivaren.

Fullmäktigen får emellertid ge en gåva på fullmaktsgivarens vägnar, om grunderna för gåvan har preciserats i fullmakten.

Rättshandlingar som kräver tillstånd

I en intressebevakningsfullmakt kan förordnas att bestämmelserna om rättshandlingar som kräver tillstånd i

[34 § 1 mom. i lagen om förmyndarverksamhet \(442/1999\)](#) skall tillämpas på rättshandlingar som företas av fullmäktigen. Förordnandet kan begränsas till att gälla vissa rättshandlingar. Om en fullmakt innehåller ett sådant förordnande, skall tillstånd sökas hos den magistrat som övervakar fullmäktigens verksamhet.

Överlåtelse och pantsättning av en fastighet

Om det i en intressebevakningsfullmakt *uttryckligen har bestämts* att fullmäktigen med stöd av fullmakten får *sälja eller på annat sätt överlåta en fastighet, ansöka om inteckning eller upplåta panträtt i en fastighet*, är fullmäktigen behörig att företräda fullmaktsgivaren i dessa rättshandlingar utan hinder av vad som föreskrivs i 2 kap. 3 §, 4 kap. 113 §, 16 kap. 4 § 3 mom. och 17 kap. 1 § 2 mom. i [jordabalken \(540/1995\)](#). Det finns således skäl att beakta att överlåtelse- och pantsättningsåtgärderna angående en fastighet endast är möjliga med stöd av fullmakten, om fullmakten är försedd med ett sådant förordnande.

Fullmäktigens arvode och ersättning för kostnader

Om inget har avtalats om fullmäktigens arvode eller ersättande av fullmäktigens kostnader och fullmaktsgivaren inte heller har förordnat något om dem, har fullmäktigen rätt att av fullmaktsgivarens medel få ersättning för nödvändiga kostnader samt ett arvode som är skäligt i förhållande till uppdragets art och omfattning.

Skyldighet att lämna uppgifter till förmyndarmyndigheten (magistraten)

Om en intressebevakningsfullmakt gäller företrädande av fullmaktsgivaren i hans eller hennes ekonomiska angelägenheter, kan i fullmakten förordnas att fullmäktigen regelbundet, dock högst en gång om året, skall ge in en redovisning till magistraten. Beträffande denna redovisning gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 51 och 53 i 56 § i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999). Även om fullmakten inte innehåller en bestämmelse, får magistraten begära att fullmäktigen lämnar redovisning för uppdraget, om det finns anledning till det.

Fullmäktigen skall på begäran lämna magistraten den redovisning som avses ovan och andra nödvändiga uppgifter, verifierat och handlingar som gäller uppdraget samt visa upp de värdepapper som han eller hon förvaltar.

Tystnadsplikt

Utan fullmaktsgivarens samtycke får fullmäktigen inte röja sådant som fullmäktigen fått veta på grund sina uppgifter enligt intressebevakningsfullmakten och som skall hemlighållas till skydd för fullmaktsgivarens ekonomiska intressen eller personliga integritet. Undantag, se 47 § 3 mom. (648/2007).

Åtgärder när en intressebevakningsfullmakt upphör att gälla

När en intressebevakningsfullmakt har upphört att gälla skall fullmäktigen utan dröjsmål överlämna fullmakten och den förvaltade egendomen till fullmaktsgivaren, fullmaktsgivarens intressebevakare, andrahandsfullmäktigen eller någon annan som har rätt till egendomen.

När fullmakten upphör att gälla på grund av fullmaktsgivarens död och egendomen inte utan dröjsmål kan överlämnas till bodelägarnas samförvaltning, kan fullmäktigen överlämna egendomen för att förvaltas av en sådan bodelägare som enligt [18 kap. 3 § i ärvdabalken \(40/1965\)](#) kan vårda boets egendom. Fullmäktigen skall underrätta alla de bodelägare vilkas identitet och vistelseort är känd om överlämnandet av egendomen.

Slutredovisning

Om inte något annat förordnas i intressebevakningsfullmakten, är fullmäktigen när fullmakten upphört att gälla skyldig att utan dröjsmål lämna redovisning för sitt uppdrag till den som har rätt att ta emot egendomen. Den sistnämnda har på begäran rätt att av fullmäktigen få ta del av de verifikat som hänför sig till slutredovisningen och de redovisningar som lämnats till magistraten.

Åtgärder vid fullmäktigens död

Om fullmäktigen har avlidit, gäller i fråga om de skyldigheter som delägarna i fullmäktigens dödsbo, boutredningsmannen och konkursboet har i tillämpliga delar vad som föreskrivs om fullmäktigen i 6 kap. (648/2007). Den som har till uppgift att förvalta dödsboet skall ha hand om fullmaktsgivarens egendom så länge den är i boets besittning.